

Snímka 1

Podávanie prejudiciálnych otázok

JUDr. Beatrix Ricziová, PhD.
zástupkyňa SR pred súdmi EÚ

Snímka 2

Konanie
o prejudiciálnych otázkach

- čl. 267 ZFEÚ + čl. 23 a nasl. Štatútu
- o PO rozhoduje Súdny dvor. Všeobecný súd nie (napriek čl. 256 ods. 3 ZFEÚ – štatút zatiaľ neurčuje osobitné oblasti, v ktorých by rozhodoval VS)
- právo resp. povinnosť súdov predkladať PO vyplýva **priamo z primárneho práva EÚ** – čl. 267 ZFEÚ (+ pozri aj čl. 19 ZEÚ) alebo z rôznych medzinárodných zmlúv (čl. 93 písm. b) RP SD)

Snímka 3

- oficiálne sa nepredkladá prejudiciálna otázka, ale návrh na začatie prejudiciálneho konania
- pojem „súd“ sa v práve EÚ vykladá autonómne (do úvahy sa berie aj: právny základ vzniku orgánu, jeho trvalý charakter, zákonom daná právomoc, kontradiktórna povaha konania pred ním, uplatňovanie právnych predpisov týmto orgánom, jeho nezávislosť a nestrannosť)

Snímka 4

Čoho sa PO môže týkať?

- výkladu primárneho alebo sekundárneho práva EÚ (vrátane medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou práva EÚ); Charta základných práv EÚ len akcesoricky
- platnosti aktov inštitúcií, orgánov, agentúr alebo úradov EÚ (obmedzene vrátane takých aktov, ktorými sa mení primárne právo – rozsudok vo veci C-370/12 *Pringle*)

Snímka 5

Podanie PO - vec súdu

- o podaní PO rozhoduje samostatne súd, ktorý pojednáva vo veci, bez ohľadu na návrhy účastníkov konania
- neviazanosť nižšieho súdu rozhodnutím o odvolaní voči rozhodnutiu o podaní PO (*Cartesio, C-470/12 Pohotovosť*)
- ak súd nevyhoví návrhu účastníka konania podať PO, musí rozhodnutie riadne zdôvodniť (rozhodnutie ESLP vo veci *Ullens de Schooten a Rezabek v. Belgicko*)

Snímka 6

C-470/12 *Pohotovosť*: b. 31 - 33

- b. 31: Pokiaľ ide o okolnosť, že proti návrhu na začatie prejudiciálneho konania bolo podané odvolanie, je namieste pripomenúť, že podľa článku 267 ZFEÚ patrí posúdenie relevantnosti a potreby prejudiciálnej otázky v zásade iba do právomoci súdu, ktorý podáva návrh na začatie prejudiciálneho konania, s výhradou obmedzeného preverenia vykonávaného Súdnym dvorom. Vnútroštátnemu súdu teda prináleží, aby vyvodil dôsledky z prípadného rozsudku v odvolacom konaní proti rozhodnutiu o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania a osobitne aby dospel k záveru, či je potrebné na návrhu na začatie prejudiciálneho konania trvať, zmeniť ho alebo ho vziať späť.

Snímka 7

• b. 32: Z toho vyplýva, že v situácii, o akú ide vo vnútroštátnom konaní, SD musí aj v záujme jasnosti a právnej istoty vychádzať z rozhodnutia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktoré musí mať právne účinky, kým nebolo vzaté späť alebo zmenené súdom, ktorý ho vydal, pričom o takom späťvzátí alebo takej zmene môže rozhodnúť len tento súd.

Snímka 8

• b. 33: Iba v prípade, že odvolací súd zruší podľa príslušných vnútroštátnych procesných predpisov rozhodnutie súdu, ktorým nepripustil späťvzatie návrhu navrhovateľa, a nariadi mu vziať späť návrh na začatie prejudiciálneho konania, by SD mohol zvážiť dôsledky rozhodnutia odvolacieho súdu a **prípadne** vymazať vec z registra SD po tom, ako by si v tejto súvislosti prípadne vyžiadal pripomienky súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Snímka 9

Právo v. povinnosť podať PO

- nižšie súdy v zásade iba možnosť
- súdy, proti ktorých rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok – povinnosť (s výnimkou splnenia kritérií CILFIT (vec 283/81): netýka sa prejednávanej veci, *acte éclairé*, *acte claire*)
- Je doktrína *acte claire* ešte použiteľná?
- povinnosť nižšieho súdu pri pochybnostiach o platnosti aktu (314/85 *Foto-Frost*; C-344/04 *International Air Transport Association*, b. 27 – 30)

Snímka 10

Kto má povinnosť podať PO?

- Proti rozhodnutiu ktorého súdu už nie je možný opravný prostriedok?
 - C-210/06 *Cartesio* (možno až dovolací súd)
 - avšak rozhodnutie ÚS SR – proti nepodaniu PO sa dá brániť podaním ústavnej sťažnosti proti meritórnemu rozhodnutiu až po vyčerpaní možnosti dovolania, ak je prípustné (dovoliacie dôvody: nesprávne obsadený súd alebo nesprávne právne posúdenie) – t. j. povinnosť má už odvolací súd?
 - jednoinštančné konanie – už prvý súd má povinnosť

Snímka 11

Druhy prejudiciálneho konania

- bežné (čl. 23 Štatútu SD EÚ + najmä čl. 93 až 104 RP SD)
- skrátené (čl. 23a Štatútu SD EÚ + najmä čl. 105 a 106 RP SD)
- PPU – naliehavé (čl. 23a Štatútu SD EÚ + najmä čl. 107 až 113 RP SD)
- pre všetky druhy – všeobecné ustanovenia o jazykovom režime a o konaní (čl. 36 až 92 RP SD)

Snímka 12

Bežné konanie - písomná časť konania

- návrh na začatie prejudiciálneho konania
- preklady do ostatných úradných jazykov
- doručenie návrhu podľa čl. 23 Štatútu SD EÚ vždy účastníkom vnútroštátneho konania, vládam členských štátov, EK
- niekedy tiež inej inštitúcii, orgánu, úradu, agentúre (ak prijala sporný akt), príp. iným štátom, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o EHP a Dozornému úradu EZVO

Snímka 13

- písomné vyjadrenie týchto subjektov (2 mesiace + 10 dní)
- preklad písomných vyjadrení do jazyka konania a do francúzštiny
- doručenie prekladov písomných vyjadrení ostatným oprávneným subjektom
- koniec písomnej časti, možnosť žiadať o ústne pojednávanie

Snímka 14

- Bežné konanie - ústna časť konania
- čl. 76 a nasl. RP SD
 - odôvodnená žiadosť do 3 týždňov od doručenia oznámenia o skončení písomnej časti konania
 - SD môže pojednávanie nenariadiť, ale v zásade je pojednávanie pravidlo, nie výnimka
 - ak sa oprávnený subjekt nezúčastnil na písomnej časti, SD musí pojednávanie na jeho žiadosť nariadiť

Snímka 15

- spravidla 1 pojednávanie
- dá sa hovoriť po slovensky
- úvodná reč (do 20 min.), otázky SD, záverečná reč
- prípadne návrhy generálneho advokáta
- rozsudok – verejné vyhlásenie; text dostupný v deň vyhlásenia rozsudku

Snímka 16

Skrátené prejudiciálne konanie

- ak si povaha veci vyžaduje prejednanie bez zbytočného odkladu
- rozhoduje o ňom SD na návrh vnútrošt. súdu alebo výnimočne *ex officio*
- kratšie lehoty na predloženie písomných vyjadrení (min. ale 15 dní)
- bez zverejnenia návrhov GA (iba vypočutie)

Snímka 17

PPU - naliehavé prejudiciálne konanie

- skratka PPU
- len návrhy týkajúce sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti - len v oblastiach v hlave V ZFEÚ (napr. osoba vo väzbe, právomoc súdu pri sporoch o rodičovské práva alebo styk s dieťaťom)
- prípustné dôvody – hrozí nenapraviteľný rozvrat vzťahu medzi rodičom a dieťaťom (ide o návrat dieťaťa, zlúčenie rodiny); ak sa osoba nachádza vo väzbe a jej pokračovanie závisí od odpovede SD

Snímka 18

- na návrh alebo výnimočne *ex officio*
- obmedzenie okruhu subjektov, ktoré môžu podať písomné vyjadrenia (účastníci vnútrošt. konania, členský štát predkladajúceho súdu, EK, inštitúcia, ktorá prijala akt) + iný ČŠ, ak návrh odkazuje na právne alebo súdne konanie v tomto inom ČŠ
- ostatné subjekty podľa čl. 23 Štatútu SD EÚ – iba účasť na pojednávaní
- kratšie lehoty na predloženie písomných vyjadrení
- upustenie od písomnej časti konania (čl. 111 RP SD) – zatiaľ nevyužitá
- doručovanie takmer výlučne elektronicke
- bez zverejnenia návrhov GA (iba vypočutie)

Snímka 19

PPU - štatistiky

- priemerná dĺžka konania – 66 dní
- ani 1 konanie dlhšie ako 3 mesiace
- 1. 3. 2008 – 6. 10. 2011- 14 % zo 126 vecí, ktoré mohli byť PPU, bolo z oblasti trestného práva
- 12 zo 126 vecí rozhodnutých ako PPU
- písomná časť – 15 až 21 dní, priemer 16,75
- od doručenia vyjadrení po pojednávanie – priemerne 16,5 dňa
- od pojednávania po stanovisko GA – priemerne 3,3 dňa

Snímka 20

Súdne poplatky a trovy

- súdne poplatky na SD EÚ neexistujú
- trovy všeobecne – súdy ich priznávajú, ale nevyčísľujú
 - > ak sa strany nedohodnú na ich výške, musia iniciovať osobitné konanie
- čo sú nahraditeľné trovy – judikatura
- ale **trovy v prejudiciálnom konaní**: *„Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom [Since these proceedings are, for the parties to the main proceedings, a step in the action pending before the national court], o trovách konania rozhodne [má rozhodnúť] tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.“*

Snímka 21

Prístup SD k odpovedi na PO

- SD vykladá právo EÚ, nie vnútroštátne právo
- spravidla neaplikuje právo EÚ na daný skutkový stav
- neodpovedá na hypotetické otázky
- závery z rozhodnutia SD má vyvodíť vnútrošt. súd – napr. neaplikovať zákon
- jasné alebo už zodpovedané otázky – odôvodnené uznesenie

Snímka 22

Rozsudky k PO - záväznosť

- rozsudky sú súčasť práva EÚ a majú prednosť pred vnútroštátnym právom
- záväznosť rozsudkov v prejudiciálnom konaní *de iure* a *de facto*
- záväznosť v konkrétnom konaní pred vnútroštátnym súdom
- záväznosť *erga omnes* pri vyslovení neplatnosti právneho aktu EÚ
- celá judikatúra na <http://curia.europa.eu/>

Snímka 23

Časové účinky rozsudkov SD EÚ

- **vyslovenie neplatnosti** – *ex tunc*
- výnimky
 - podľa čl. 264 ods. 2 ZFEÚ môže SD z dôvodu právnej istoty, ak to považuje za potrebné, uviesť, ktoré z účinkov aktu, ktorý vyhlásil za neplatný, sa považujú za konečné
 - alebo SD zachová účinky zrušeného aktu do času prijatia aktu, ktorým bude tento nahradený
 - napr.: „je odôvodnené, aby SD zachoval účinky uvedenej smernice, až kým v primeranej lehote, ktorá nesmie presiahnuť dvanásť mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku, nenadobudne účinnosť nová smernica založená na vhodnom právnom základe“

Snímka 24

- **výklad práva EÚ** - rozsudky SD zásadne vyvolávajú účinky *ex tunc*
- v zásade platí, že „výklad ustanovenia práva EÚ, ktorý podáva SD, sa obmedzuje na objasnenie a upresnenie jeho významu a dosahu, ako ho treba chápať a uplatňovať od nadobudnutia účinnosti. Z toho vyplýva, že takto vykladané ustanovenie môže a má byť uplatňované súdom, a to aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad, ak sú splnené podmienky, ktoré umožňujú predložiť príslušnému súdu spor týkajúci sa uplatňovania tohto ustanovenia.“ (C-209/03 Bidar, b. 66)

Snímka 25

- SD však už vo veci 43/75 *Defrenne*, b. 72 až 75 pripustil obmedzenie retrospektívnych časových účinkov ním podaného výkladu práva EÚ
- obmedzenie k určitému momentu, napr.: „Príameho účinku článku 119 Zmluvy o EHS sa preto nemožno dovoliavať na podporu požiadaviek týkajúcich sa obdobi odmiern predchádzajúcich dátumu tohto rozsudku s výnimkou pracovníkov, ktorí sa už predtým obrátili na súd alebo podali zodpovedajúcu sťažnosť.“
- musia byť splnené 2 podmienky - dobrá viera dotknutých osôb a existencia rizika vážnych ťažkostí

Snímka 26

- C-2/09 *Kalinchev*, b. 50: SD môže iba výnimočne pri uplatňovaní všeobecnej zásady právnej istoty obsiahnutej v právnom poriadku EÚ pristúpiť k obmedzeniu možnosti všetkých dotknutých osôb dovoliavať sa toho ustanovenia, ktoré vyložil, vzhľadom na to, že v takom prípade ide o spochybnenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, a to dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí

Snímka 27

- b. 51: Konkrétnejšie, SD sa len výnimočne, za presne stanovených okolností, uchýľoval k takémuto riešeniu, a to jednak, keď existovalo riziko vážnych ekonomických dôsledkov, predovšetkým vzhľadom na veľký počet právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere na základe právnej úpravy, ktorá sa oprávnene považovala za platnú, jednak keď sa zdalo, že jednotlivci a vnútroštátne orgány boli nabádaní k správaniu, ktoré nie je v súlade s právnou úpravou EÚ z dôvodu vážnej a objektívnej neistoty týkajúcej sa dosahu ustanovení EÚ, ku ktorej prípadne prispelo i správanie iných členských štátov alebo Komisie.

Snímka 28

• b. 52: Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že finančné dôsledky, ktoré by mohli vyplynúť pre členský štát z rozsudku vydaného v prejudiciálnom konaní, neodôvodňujú samy osebe časové obmedzenie účinkov tohto rozsudku.

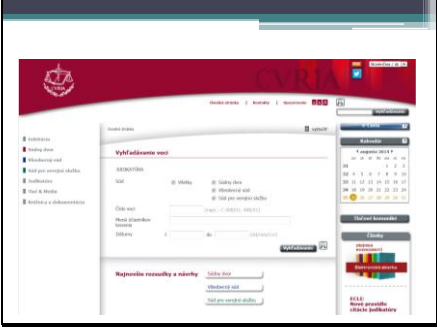
Snímka 29

Kde nájsť rozsudky?

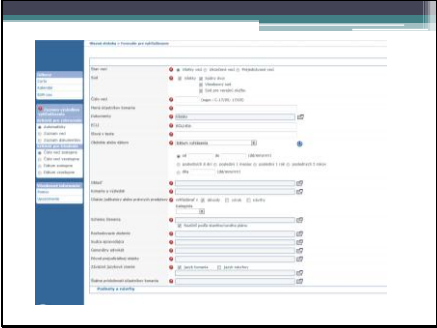
Snímka 30

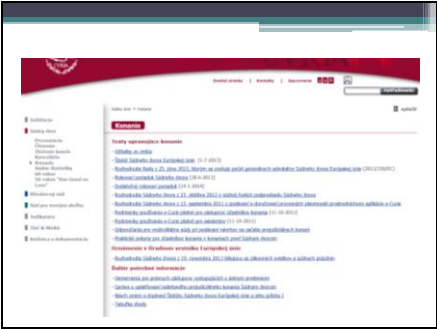
Snímka 31

Snímka 32

Snímka 33

Snímka 34

Postup iných súdov rozhodujúcich podobnú vec

- ak tiež podajú PO – SD konanie o týchto ďalších PO pravdepodobne preruší do rozhodnutia skôr podanej PO
- po rozsudku v prvej veci
 - SD sa spýta súdu, či ešte potrebuje odpoveď
 - ak áno, prebehne celé konanie, ak sú tam odlišnosti, a SD rozhodne rozsudkom
 - ak áno, SD rozhodne odôvodneným uznesením, ak sa domnieva, že vec sa dá rozhodnúť na základe doterajšej judikatúry
- nepodajú PO – môžu využiť už vynesенý rozsudok SD, ak sa dá použiť na skutkový a právny stav v ich veci (*de facto* záväznosť rozsudkov)

Snímka 35

Ako má vyzerat' návrh na začatie prejudiciálneho konania?

- „Odporúčania pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálnych konaní“ – uverejnené v Úradnom vestníku EÚ: 2012/C 338/01
- návrh – stačí cca 10 strán, ale musí byť dostatočne úplný, aby bolo možné správne pochopiť skutkové a právne okolnosti vnútroštátneho konania
- anonymizácia (čl. 95 RP SD) a vyznačenie utajených častí spisu – v zásade úloha vnútroštátneho súdu

Snímka 36

Návrh súdu - nutný obsah

- čl. 94 RP SD
- stručné zhrnutie predmetu sporu
- zhrnutie skutkového stavu
- znenie vnútroštátnych predpisov a judikatúry
- dôvody podania návrhu
- súvislosť medzi ustanoveniami práva EÚ, na ktoré sa pýta, a aplikovateľnými vnútroštátnymi predpismi
- užitočné aj: svoje stanovisko k odpovedi

Snímka 37

Neprípustné otázky

- SD neodpovedá na hypotetické otázky
- SD nepodáva výklad vnútroštátneho práva
- SD neodpovedá na otázky, ak sa skutkové okolnosti prípadu stali pred vstupom štátu do EÚ
- prejudiciálna otázka môže byť neprípustná, ak súd nevysvetlí, načo potrebuje odpoveď na vyriešenie sporu pred ním alebo ak nedostatočne popíše skutkový a právny stav veci

Snímka 38

Návrh na skrátene alebo naliehavé konanie

- zaslať SD vopred aj faxom alebo elektronicky (tým sa považuje za podaný – čl. 106 a 114 RP SD)
- návrh jasne označiť aj s príslušnými článkami RP SD, aby SD takýto osobitný návrh neprehliadol
- uviesť faxové čísla a emailové adresy súdu aj účastníkov vnútroštátneho konania
- dôvodom spravidla nie je vysoký počet dotknutých osôb alebo právnych situácií

Snímka 39

Komunikácia vnútroštátneho súdu s SD EÚ počas prejudiciálneho konania

- vnútroštátny súd musí **bezodkladne** hlásiť SD všetky podstatné zmeny v konaní (zmena účastníka, pristúpenie vedľajšieho účastníka, späťvzatie vnútroštátneho návrhu)
- vnútroštátny súd musí **v lehotách** stanovených SD odpovedať na jeho otázky a dožiadania
- v opačnom prípade spôsobí **enormné zbytočné výdavky** pre SD, členské štáty a iné zúčastnené subjekty alebo neumožní SD dať mu užitočnú odpoveď

Snímka 40

Prejudiciálne konanie a slovenské vnútroštátne právo

- **Obyčiansky súdny poriadok**
 - § 109 ods. 1 písm. c) OSP: Súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada SD EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (odkaz na čl. 234 ZES, predchodec čl. 267 ZFEU)
 - § 202 ods. 3 písm. o) OSP: Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP.
 - § 239 ods. 1 písm. b) OSP: Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c)] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c).

Snímka 41

- § 250c ods. 2 OSP: Ak bolo konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c), súd vykonateľnosť rozhodnutia odloží uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie.
- po rekodifikácii sa má zrušiť aj možnosť odvolania proti uzneseniu, ktorým súd prerušil konanie a podal PO

Snímka 42

- **Trestný poriadok**
 - § 7 ods. 1 TP: Orgány činné v trestnom konaní a súd posudzujú samostatne predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú; ak je o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu, Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd"), Súdného dvora Európskej únie alebo iného štátneho orgánu, orgány činné v trestnom konaní a súd sú takým rozhodnutím viazané, ak nejde o posúdenie viny obvineného.
 - § 7 ods. 3 TP: Otázky, o ktorých má rozhodnúť Súdny dvor Európskej únie, sa nemôžu posudzovať ako predbežné otázky.

Snímka 43

➤ § 228 ods. 2 písm. e) TP: Policajt preruší trestné stíhanie, ak ústavný súd alebo Súdny dvor Európskej únie pozastaví účinnosť právneho predpisu alebo jeho časti, ktorého použitie je rozhodujúce pre konanie alebo rozhodnutie vo veci samej.

➤ § 238 ods. 3 TP: Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

➤ § 241 ods. 1 písm. d) TP: Obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 228 ods. 2 alebo 3 alebo § 283 ods.5.

Snímka 44

➤ § 241 ods. 3 TP: Samosudca preruší trestné stíhanie, ak požiada Súdny dvor Európskej únie o vydanie predbežného rozhodnutia.

➤ § 244 ods. 1 písm. e) TP: Pri predbežnom prejednaní obžaloby súd trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 228 ods. 2 alebo 3 alebo § 283 ods. 5.

➤ § 244 ods. 4 TP: Predseda senátu preruší trestné stíhanie, ak požiada Súdny dvor Európskej únie o vydanie predbežného rozhodnutia.

➤ § 283 ods. 1 TP: Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí na hlavnom pojednávaní, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 2, § 241 ods. 3 alebo § 244 ods. 4, alebo môže preruší trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 3.

➤ § 283 ods. 4 TP: Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil alebo ktorým návrh na pokračovanie v ňom zamietol, môže prokurátor a obžalovaný podať sťažnosť.

Snímka 45

➤ § 290 ods. 1 TP: Ak vyjde najavo mimo hlavného pojednávania niektorá z okolností odôvodňujúcich zastavenie trestného stíhania podľa § 281 ods. 1 alebo 2 alebo prerušenie trestného stíhania podľa § 283 ods. 1 alebo 2, súd trestné stíhanie zastaví alebo preruší.

➤ § 290 ods. 4 TP: Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

➤ § 318 ods. 1 TP: Odvolací súd preruší trestné stíhanie, ak v odvolacom konaní vyjde najavo, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastala niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 2, § 241 ods. 3, § 244 ods. 4 alebo § 283 ods. 5 alebo ak nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu.

➤ § 320 ods. 1 písm. d) TP: Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 283 ods. 1, 2 alebo 5.

Snímka 46

Prejudiciálne otázky zo SR

- spolu doposiaľ: 26 návrhov na začatie prejudiciálneho konania, z toho:
 - 4 neprípustné návrhy (odmietnuté uznesením)
 - 7 späťvzatých návrhov (konanie zastavené uznesením)
 - 13 inak skončených konaní (vecne rozhodnuté rozsudkom alebo uznesením)
 - 2 bežiacie konania
 - v SR už doručené návrhy podali NS SR, KS Prešov, OS Prešov, OS Svidník a OS Bardejov

Snímka 47

- zatiaľ využité iba v oblasti: DPH, Aarhuský dohovor a životné prostredie, spotrebiteľia, verejné obstarávanie, PZP motorových vozidiel, kartely, cezhraničný pohyb so zbraňou, povinné očkovanie
- viac ako polovica sa týka ochrany spotrebiteľa - 15
- nikdy nebola podaná PO v oblasti trestného práva
- žiadny návrh na naliehavé prejudiciálne konanie (PPU)

Snímka 48

Prejudiciálne otázky zo SR v oblasti trestného práva

- pre súdy v SR platí ešte prechodné obdobie do 1. 12. 2014 – nemožnosť podať mnohé PO v oblasti trestného práva
- v oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach (bývalý 3. pilier) SR neuznala právomoc SD EÚ v prejudic. konaniach k týmto aktom = nemožnosť podať PO pred 1. 12. 2014

Snímka 49

- prechodné obdobie ale končí aj skôr zmenou aktu
- niektoré PO v oblasti trestného práva sa dajú podať už aj teraz z dôvodu, že sa netýkajú aktov bývalého tretieho piliera, napr. v oblastiach ako v konaniach
 - C-617/10 *Åkerberg Fransson* v oblasti DPH a aplikácie zásady *ne bis in idem* pri ukladaní správnych a trestných sankcií;
 - C-317/12 *Daniel Lundberg* – v trestnom konaní išlo o výklad pojmu „nekomerčná nákladná doprava“

Snímka 50

- možné sú už aj PO týkajúce sa výkladu napríklad
 - smernice 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania (transpozičná lehota 6. 4. 2013) alebo
 - smernice 2011/93/EÚ o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii (transpozičná lehota 18. 12. 2013)

Snímka 51

Čo často chýba návrhom zo SR

- údaj o presnom predmete sporu
- riadny popis skutkového stavu (musí ho pochopiť minimálne 28 vlád členských štátov a inštitúcie EÚ) – uznesenie vo veci C-433/11 *SKP* (návrh zjavne neprípustný)
- časové údaje – pre určenie aplikovateľného práva
- vysvetlenie, prečo sudca potrebuje rozhodnutie SD pre svoje rozhodnutie a aké si myslí, že je možné správne riešenie

Snímka 52

- dostatočné informácie o slovenskom práve a čo sa mu vytýka a vo vzťahu ku ktorému aktu EÚ resp. konkrétnemu ustanoveniu
- reflektovanie vnútroštátneho vývoja sporu – napr. informovanie SD o späťvzati vnútroštátneho návrhu (uznesenie z 22. 10. 2012 vo veci C-252/11 *Šijetová*) alebo o pristúpení nových účastníkov do konania
- problémom je časté späťvzatie návrhu na začatie konania z dôvodu späťvzatia žaloby vo vnútroštátnom konaní

Snímka 53

Otázky na čl. 38 Charty

- „Politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.“
- Vysvetlivky k Charte – zásada, nie právo
- Čl. 52 ods. 5 Charty: „Ustanovenia tejto charty, ktoré obsahujú **zásady**, môžu byť vykonávané legislatívnymi a exekutívnymi aktmi prijatými inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie, a aktmi ČS, ak tieto vykonávajú právo Únie, pri výkone svojich príslušných právomocí. **Možno sa ich dovolávať pred súdom len na účely výkladu a preskúmania zákonnosti týchto aktov.**“

Snímka 54

Prejudiciálne otázky zo SR

- C-302/06 *Kovaľský* (KS Prešov)
- C-456/07 *Mihal* (NS SR)
- C-240/09 *Lesoochránárske zoskupenie* (NS SR)
- C-76/10 *Pohotovosť* (KS Prešov; spotreb.)
- C-453/10 *Pereničová et Perenič* (OS Prešov; spotreb.)
- C-416/10 *Križan a.i.* (NS SR)
- C-504/10 *Tanoarch* (NS SR)
- C-599/10 *SAG ELV Slovensko* (NS SR)
- C-165/11 *Profitube* (NS SR)

Snímka 55

- C-252/11 *Šujetová* (KS Prešov; spotreb.)
- C-433/11 *SKP* (KS Prešov; spotreb.)
- C-22/12 *Haasová* (KS Prešov)
- C-30/12 *Marcinová* (OS Prešov; spotreb.)
- C-68/12 *Slovenská sporiteľňa* (NS SR)
- C-373/12 *GIC Cash* (KS Prešov; spotreb.)
- C-482/12 *Macinský a Macinská* (OS Prešov; spotreb.)
- C-543/12 *Zeman* (NS SR)
- C-470/12 *Pohotovosť (II)* (OS Svidník; spotreb.)
- C-460/12 *SKP (II)* (KS Prešov; spotreb.)

Snímka 56

- C-496/12 *Spoločenstvo vlastníkov bytov MYJAVA* (KS Prešov; spotreb.)
- C-34/13 *Kušionová* (KS Prešov; spotreb.)
- C-153/13 *Pohotovosť (III)* (OS Bardejov; spotreb.)
- C-459/13 *Široká* (NS SR)
- C-558/13 *CD Consulting* (KS Prešov; spotreb.)
- C-328/14 *CD Consulting (II)* (KS Prešov; spotreb.)
- C-372/14 *Provident Financial* (KS Prešov; spotreb.)

Snímka 57

- C-302/06 *Kovaľský* (KS Prešov)**
- návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týkal výkladu článku 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochrany majetku
 - SD: dotknutá vnútroštátna právna úprava nepatrí do pôsobnosti práva EÚ
 - výrok (uznesenie): SD zjavne nemá právomoc odpovedať na položené otázky

Snímka 58

C-456/07 *Mihal* (NS SR)

- otázne, či SD mal rozhodnúť uznesením – či odpoveď na položení PO mohla byť jednoznačne vyvodená z judikatúry SD
- SD: činnosť vykonávaná súdnym exekútorom nie je oslobodená od DPH iba z dôvodu, že pozostáva z uskutočňovania úkonov, ktoré patria do právomoci orgánov verejnej moci. Aj za predpokladu, že súdny exekútor pri výkone svojej funkcie také úkony uskutočňuje, nevykonáva podľa právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, svoju činnosť vo forme orgánu riadiaceho sa verejným právom, keďže nie je integrovaný do organizácie verejnej správy, ale vo forme nezávislej hospodárskej činnosti uskutočňovanej v rámci slobodného povolania, a preto sa na neho nemôže vzťahovať oslobodenie stanovené v článku 4 ods. 5 prvom pododseku šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o DPH

Snímka 59

C-240/09 *Lesoochranárske zoskupenie* (NS SR)

- SD: čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES, nemá priamy účinok v práve EÚ. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi čl. 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom EÚ, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, akou je Lesoochranárske zoskupenie VLK, napadnúť na súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom EÚ v oblasti životného prostredia.

Snímka 60

- ustanovenie AD nemá priamy účinok
- ale SD pripomenul zásadu ekvivalencie a efektivity pri vykonávaní procesnej autonómie ČS
- SD teda prikázal eurokonformný výklad procesného práva – ale hranicou nepriameho účinku je výklad *contra legem*
- Čo má vnútroštátny súd robiť?

Snímka 61

C-76/10 Pohotovosť (KS Prešov)

- smernica 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach a 87/102/EHS o spotreb. úveroch
- chýbajúca RPMN; nedostatočne zrozumiteľná cena úveru
- pokus o riešenie chýbajúcej RPMN prostredníctvom smernice 93/13/EHS, a nie smernice 87/102/EHS (predchodca sm. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere)
- odôvodnené uznesenie – odpoveď môže byť jednoznačne vyvodená z judikatúry – malo to byť uznesenie?

Snímka 62

- SD: otázka, či a v akom rozsahu má vnútroštátny súd skúmať nekalé podmienky v exekučnom konaní na základe rozhodcovského rozhodnutia, závisí od procesných pravidiel vnútroštátneho práva – povinnosť len v dôsledku zásady ekvivalencie
- ak má súd bez návrhu skúmať rozpor rozh. doložky s normami verejného poriadku, musí tak skúmať aj nekalú povahu doložky, resp. zmluvnej sankcie, ak je oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami (od b. 51)

Snímka 63

- t. j. 2 podmienky
 - informácie o právnom a skutkovom stave
 - ekvivalencia s domácimi procesnými pravidlami
- 93/13 – neplatí pre podmienky dohodnuté individuálne (b. 57)
- neexistencia RPMN môže byť rozhodná pre to, či náklady sú dohodnuté v zmluve zrozumiteľne (b. 71). Ak nie je – súd môže vyhodnotiť nekalosť zml. podmienky
- iná cesta – bez RPMN je úver bezúročný a bez poplatkov v súlade so smernicou 87/102 (od b. 74)

Snímka 64

C-453/10 *Pereničová et Perenič* (OS Prešov)

- vec rozhodnutá rozsudkom
- smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach a 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách
- nekalá zmluvná podmienka – má byť neplatná celá zmluva, ak je to pre spotreb. výhodnejšie?
- nesprávna RPMN – nekalá obchodná praktika? Ak áno, aký je vplyv na platnosť úverovej zmluvy?

Snímka 65

- SD: čl. 6 ods. 1 smernice 93/13 – nezáväznosť nekalých podmienok vyrovnáva nerovnováhu
- zmluva ale má byť ďalej záväzná, ak sa dá
- podľa smernice nemožno prihliadať na to, že pre spotrebiteľa by bola výhodnejšia neplatnosť celej zmluvy (právna istota ekonomických činností) – od b. 31
- ČŠ si to ale môžu upraviť prísnejšie (93/13/EHS – minimálna harmonizácia)

Snímka 66

- nesprávna RPMN - môže to byť klamlivá praktika – posúdiť to musí vnútroštátny súd (b. 41)
- konštatovanie nekalosti praktiky – 1 z prvkov pre posúdenie nekalosti zmluvných podmienok (b. 43), automaticky sa ale nekalosť zmluvných podmienok vyvodíť nedá
- nekalá praktika – sm. 2005/29 sa nedotýka zmluvného práva a pravidiel o platnosti zmlúv (b. 45) – teda žiadny priamy vplyv na platnosť zmluvy

Snímka 67

C-416/10 *Križan a. i.* (NS SR)

- Pezinská skládka
- NS SR v. ÚS SR: Rozsudkom z 27. mája 2010 ÚS SR rozhodol, že NS SR porušil základné právo Ekologickej skládky na súdnu ochranu uznané čl. 46 ods. 1 Ústavy, jej základné právo vlastníť majetok uznané čl. 20 ods. 1 Ústavy a jej právo pokojne užívať majetok uznané čl. 1 dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- NS SR následne podal prejudiciálne otázky

Snímka 68

- SD: Čl. 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, akým je súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania (NS SR), má povinnosť obrátiť sa z vlastného podnetu na SD s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu, a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom.

Snímka 69

- b. 62: skutočnosť, že účastníci konania vo veci samej pred vnútroštátnym súdom nevzniesli otázku týkajúcu sa práva EÚ, nebráni tomu, aby sa vnútroštátny súd obrátil na SD
- b. 69: na účely vyriešenia sporu vo veci samej je výklad predmetných ustanovení, ktorý poskytol SD, pre vnútroštátny súd, ktorý využil možnosť podľa čl. 267 ZFEÚ, záväzný, a v prípade potreby musí tento vnútroštátny súd odmietnuť posúdenie súdu vyššieho stupňa, ak sa domnieva, že toto posúdenie nie je v súlade s právom EÚ

Snímka 70

- dotknutá verejnosť musí mať od začiatku povoloacieho konania pre dotknutú prevádzku prístup k územnému rozhodnutiu
- prístup nemožno odmietnuť z dôvodu ochrany dôvernosti obchodných alebo priemyselných informácií
- pochybenie možno napraviť v druhostupňovom správnom konaní, ak sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania

Snímka 71

- členovia dotknutej verejnosti musia mať príležitosť v rámci opravného prostriedku obrátiť sa na súd a ten musí môcť vydať predbežné opatrenia
- rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré je v súlade so smernicami a Aarhuským dohovorom, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami smernice, nemôže samo osebe predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa

Snímka 72

C-504/10 *Tanoarch* (NS SR)

- prevod spolumajiteľského podielu na právach k vynálezu a odpočet DPH
- SD: Zdaniteľná osoba sa v zásade môže domáhať práva na odpočítanie DPH zaplatenej alebo splatnej na vstupe za poskytnutie služby za protihodnotu, ak uplatniteľné vnútroštátne právo umožňuje prevod spolumajiteľského podielu na právach k vynálezu.
- Prísluší vnútroštátnemu súdu, aby vzhľadom na všetky skutkové okolnosti týkajúce sa poskytnutia služby, o ktorú ide vo veci samej, určil, či došlo k zneužitiu práva, pokiaľ ide o právo na odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe, alebo nie.

Snímka 73

C-599/10 SAG ELV Slovensko (NS SR)

- mýtny tender; verejné obstarávanie
- EK zároveň proti SR viedla konanie o porušení práva EÚ – procesné aspekty pre NS SR pri podaní PO na SD
- SD: čl. 55 smernice 2004/18/ES vyžaduje, aby vnútroštátna právna úprava obsahovala ustanovenie, akým je § 42 ods. 3 zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní - ak uchádzač navrhne neobvykle nízku cenu, verejný obstarávateľ ho má písomne požiadať o objasnenie ponúkanej ceny
- verejný obstarávateľ teda musí žiadať o objasnenie

Snímka 74

- čl. 2 smernice 2004/18 nebráni tomu, aby sa vo vnútroštátnej právnej úprave vyskytvalo ustanovenie, akým je § 42 ods. 2 zákona č. 25/2006, podľa ktorého verejný obstarávateľ môže žiadať písomne od uchádzačov, aby objasnili svoju ponuku, avšak bez toho, aby požadoval alebo prijal akúkoľvek zmenu ponuky. Pri výkone povinnosti posúdenia, ktorú má teda verejný obstarávateľ, mu prináleží, aby zaoבחádzal s rôznymi uchádzačmi rovnoprávne a lojálne, tak, aby sa na konci výberového konania a vzhľadom na jeho výsledok nemohlo zdať, že žiadosť o objasnenie neoprávnenne zvýhodnila alebo znevýhodnila uchádzača alebo uchádzačov, ktorým bola adresovaná táto žiadosť.

Snímka 75

- NS SR ale založil všetky 3 PO (aj) na čl. 51 smernice, ktorý nebol vo veci relevantný
- SD: čl. 51 smernice 2004/18 patrí medzi ustanovenia, ktoré sa nachádzajú v oddiele 2 tejto smernice venovanom kvalitatívnym kritériám výberu účastníkov alebo uchádzačov. Ustanovenia tohto článku teda nemajú dosah na posúdenie, ktoré musí vykonať SD na účely poskytnutia odpovedí na položené otázky, ktoré sa týkajú vzhľadom na okolnosti vo veciach samých iba fázy konania užšej súťaže, kde po výbere uchádzačov, ktorí môžu predložiť ponuku, prináleží verejnému obstarávateľovi, aby tieto ponuky posúdil. Nie je teda potrebné, aby sa SD vyjadril k výkladu čl. 51 smernice 2004/18.

Snímka 76

C-165/11 Profitube (NS SR)

- clo v. DPH
- NS SR v. ÚS SR: ÚS SR dospel k záveru, že NS SR porušil základné právo Profitube na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- NS SR následne podal prejudiciálne otázky

Snímka 77

- SD: Keď bol tovar pochádzajúci z tretej krajiny umiestnený do režimu colného uskladňovania v členskom štáte, potom spracovaný v režime aktívneho zúčtovacieho styku v podmienenom systéme a následne predaný a znovu umiestnený do režimu colného uskladňovania, pričom počas všetkých týchto transakcií bol v tom istom colnom sklade nachádzajúcom sa na území tohto členského štátu, predaj takéhoto tovaru podlieha DPH na základe čl. 2 bodu 1 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o DPH, okrem prípadu, ak by uvedený členský štát využil možnosť oslobodiť tento predaj od dane na základe čl. 16 ods. 1 tejto smernice, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Snímka 78

C-252/11 Šujetová (KS Prešov)

- miestna príslušnosť súdu pri konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku, ak rozhodcovská zmluva alebo doložka napĺňa znaky nekalej podmienky v spotrebiteľských zmluvách
- znenie § 88 ods. 2 OSP zmenené novelou účinnou od 1. januára 2012 na základe tohto prípadu

Snímka 79

- žalobkyňa vzala návrh späť – vnútroštátny súd ale trval na pokračovaní konania o prejudiciálnych otázkach - išlo o otázku miestnej príslušnosti prvostupňového súdu
- SD: predpoklad prejudiciálneho konania – že vnútroštátny súd skutočne rieši spor
- spor vo veci samej sa stal bezpredmetným
- zastavenie konania uznesením SD z 22. 10. 2012

Snímka 80

C-433/11 SKP (KS Prešov)

- postupovanie pohľadávok voči spotrebiteľom na subjekt v konkurze ako nekalá praktika (kvôli neistote pri náhrade trov); oslobodenie subjektu v konkurze od súdnych poplatkov ako úprava odporujúca právu EÚ
- smernica 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách a smernica 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach

Snímka 81

- SD: návrh zjavne neprípustný – uznesenie SD z 8. 11. 2012
- návrh nedostatočne jasný a presný, pokiaľ ide o skutkový a právny rámec
- nepovedal, ktoré konanie je nekalá praktika
- podnik, na ktorý bola postúpená pohľadávka, nebol v konkurze!
- odpoveď SD by nebola užitočná na vyriešenie sporu vo veci samej

Snímka 82

- zistenie nekalej praktiky nemá vplyv na platnosť zmluvy! (b. 30)
- smernica 93/13 sa netýka rozdelenia trov konania podľa vnútrošt. pr. úpravy (ani súdnych poplatkov), ale zmluvných podmienok
- časová neprípustnosť – zmluva z 13. 11. 2001

Snímka 83

C-22/12 Haasová (KS Prešov)

- SD: tri smernice Rady o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami (72/166/EHS, 84/5/EHS, 90/232/EHS) sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

Snímka 84

- vnútroštátny súd v tejto veci síce v návrhu uvádzal ustanovenia českého práva, ale nevysvetlil prečo
- až v neskoršom liste pre SD, v čase, keď už štáty nemohli predložiť písomné vyjadrenie, súd doplnil, že vzhľadom na skutkové okolnosti nehody je rozhodným právom uplatniteľným na okolnosti vo veci samej české právo
- tým obral štáty o možnosť písomne sa vyjadriť s vedomím tejto skutočnosti alebo priamo k nej – písomné vyjadrenia neboli tejto skutočnosti prispôbené; ČR sa nevyjadrila vôbec

Snímka 85

C-30/12 Marcinová (OS Prešov)

- súlad vnútroštátnej právnej úpravy o zrážkach zo mzdy bez predchádzajúcej súdnej kontroly s ochranou spotrebiteľa v EÚ
- PO - iba na výklad Charty a ZFEÚ
- uznesenie zo 4. 10. 2012 o výmaze veci z registra (späťvzatie vnútroštátneho návrhu)
- aj tu musel SD osloviť OS Prešov, či trvá na svojom návrhu na začatie konania

Snímka 86

C-68/12 Slovenská sporiteľňa (NS SR)

- kartel bánk, pokuta od PMÚ
- rozsudok vyvrátil tvrdenia bánk v konaní na KS BA a NS SR
- Čl. 101 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že podnik dotknutý kartelovou dohodou, ktorej cieľom je obmedziť hospodársku súťaž, údajne pôsobí na relevantnom trhu v čase uzatvorenia tejto kartelovej dohody nelegálne, nemá vplyv na otázku, či tento kartel predstavuje porušenie tohto ustanovenia.
- Čl. 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že na konštatovanie dohody obmedzujúcej súťaž nie je nevyhnuté preukázať osobné konanie štatutárneho zástupcu podniku alebo osobitný súhlas tohto zástupcu v podobe splnomocnenia s konaním svojho zamestnanca, ktorý sa zúčastnil na protisúťažnom stretnutí.

Snímka 87

- Čl. 101 ods. 3 ZFEÚ (výnimka zo zákazu protisúťažných dohôd) sa má vykladať v tom zmysle, že tento článok sa môže na dohodu zakázanú podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ uplatniť len vtedy, ak podnik odvolávajúci sa na toto ustanovenie preukáže, že v ňom stanovené štyri kumulatívne podmienky sú splnené – dohody
 - musia prispievať k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku,
 - musia umožniť spotrebiteľom primeraný podiel na z toho vyplývajúcich výhodách,
 - nesmú ukladať príslušným podnikateľom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov,
 - nesmú umožniť týmto podnikateľom vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov alebo služieb.

Snímka 88

C-373/12 GIC Cash (KS Prešov)

- existuje povinnosť vnútroštátneho súdu vysporiadať sa s rozsudkami vnútroštátnych súdov iných ČS v obdobných veciach?
- smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach
- výrazný nesúhlas iných zúčastnených ČS
- SD nevidel vo veci novú právnu otázku!
- uznesenie z 31. 5. 2013 o výmaze vecí z registra (späťvzatie vnútroštátneho návrhu)

Snímka 89

- SK, resp. iné štáty: vždy možnosť inšpirovať sa cudzím rozsudkom
- povinnosť vysporiadať sa – nemôže existovať formálna záväznosť rozhodnutí súdov iných ČS – suverenita + aj prakticky nerealizovateľné
- povinnosť vysporiadať sa, ak rozhodnutím cudzieho súdu v konaní argumentuje účastník konania (Charta + EDLP)
- jednotná aplikácia práva EÚ zabezpečená cez čl. 267 ZFEÚ
- dôležité tiež – nekalé podmienky sa posudzujú individuálne

Snímka 90

C-482/12 Macinský a Macinská (OS Prešov)

- súlad výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby v SR s právom EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa
- súlad príslušného zákonného ustanovenia s právom EÚ - § 151j ods. 1 OZ
- smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach
- uznesenie zo 7. 2. 2014 o výmaze vecí z registra (späťvzatie vnútroštátneho návrhu), predtým ale boli prednesené návrhy generálneho advokáta

Snímka 91

- SR požiadala v prípade nepriaznivého rozsudku o odklad účinkov rozsudku kvôli hroziacim škodám a právnej neistote – podľa SR veľký počet transakcií bol uzavretých v dobrej viere a vo viere, že sporné konanie je zlučiteľné so smernicou 93/13/EHS
- rovnakú žiadosť podala SR aj vo veci *Kušionová*
- generálny advokát navrhol vyhlásiť PO za neprípustnú. Subsidiárne navrhol odpovedať, že systém dobrovoľných dražieb v SR je v súlade s právom EÚ.

Snímka 92

- **kritika GA k postupu súdu**, b. 1: Tak ako v legislatívnom procese vedie vychádzanie z neštandardných právnych situácií k nekvalitnému právnemu poriadku, o to viac neexistujúce právne spory vedú k ešte horšej judikatúre.
- b. 32: položená otázka nemá byť prípustná, pretože odpoveď nebude mať žiadny vplyv na výsledok sporu pred vnútroštátnym súdom
- b. 34: musím priznať, že nie celkom rozumiem tomu, ako je podľa slovenského procesného práva možné, že sa Okresný súd Prešov naďalej zaoberá vecou, keď sa upustilo od dražby

Snímka 93

- b. 36: Žiaľ, napriek duchu spolupráce, v ktorom má byť prejudiciálne konanie vedené, Okresný súd Prešov nepovažoval za potrebné *ex officio* poskytnúť SD informácie týkajúce sa právnych účinkov rozsudku z 21. marca 2012 a skutočností, ktoré z neho vyplývajú. V tejto súvislosti by som rád poukázal na to, že v záujme riadneho priebehu prejudiciálneho konania pred SD a s cieľom zachovať jeho potrebný účinok prináleží vnútroštátnemu súdu, aby SD oznámil každú okolnosť s procesným dosahom, ktorá môže mať vplyv na dĺžku konania pred ním.

Snímka 94

- b. 50, 51: Existencia tohto dlhu teraz vyplýva zo súdneho rozhodnutia, a nie zo zmluvy, hoci súdny spor pred súdom vo veci samej sa zakladá práve na danej zmluve. Taký nárok je už svojou povahou vylúčený z vecnej pôsobnosti smernice 93/13. Výklad smernice 93/13 by teda nemal nijaký vplyv na konanie vo veci samej.
- b. 53: Hoci by takáto otázka bola zaujímavá, nie je ničím podložená vzhľadom na skutkové okolnosti opísané v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Nemám v úmysle predkladať návrhy o hypotetických problémoch.

Snímka 95

- b. 56: Čo sa týka odkazov na smernice 2005/29 a 2009/22 v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, nezdajú sa relevantné v tomto prípade. Vnútroštátny súd tieto smernice a niektoré ich ustanovenia len spomenul bez toho, aby vysvetlil dôvod ich uplatnenia. Konkrétne vnútroštátny súd neuviedol, prečo sa domnieva, že sporné konanie predstavuje nekálú obchodnú prax, ani to, akým spôsobom má v posudzovanej záležitosti oprávnený subjekt uplatniť právo na ochranu kolektívnych spotrebiteľských záujmov. Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, že tieto ustanovenia nie sú spomenuté ani v znení predloženej otázky. Preto na základe nich nemožno predloženú otázku považovať za prípustnú.

Snímka 96

- b. 57: Vzhľadom na to, že rozhodnutie SD by bolo len abstraktným posúdením zlučiteľnosti sporného konania so smernicou 93/13, nie je mi jasné, prečo je toto rozhodnutie potrebné na to, aby vnútroštátny súd mohol rozhodnúť v konaní vo veci samej. Vnútroštátny súd síce môže postupovať s dobrým úmyslom, keď sa snaží chrániť záujem spotrebiteľov, no bez „skutočného“ konania také posúdenie nemožno poskytnúť. Nie je ani potrebné odporučiť zmenu ustálenej judikatúry SD, ktorá sa týka hypotetických otázok.

Snímka 97

C-543/12 Zeman (NS SR)

- európsky zbrojný pas, voľný pohyb so zbraňou v rámci EÚ
- SD tu (nesprávne?) nevidel novú právnu otázku
- Smernica Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá povoľuje vydať európsky zbrojný pas len držiteľom strelných zbraní na účely poľovníckej činnosti alebo športovej streľby.

Snímka 98

- b. 53, 54: Jediná povinnosť členských štátov je vydať európsky zbrojný pas poľovníkom a športovým strelcom, pretože v prípade nevydania takého dokladu nemôžu tieto kategórie osôb vykonávať právo, ktoré im výslovne priznáva uvedená smernica. Na druhej strane, pod podmienkou, že príslušné vnútroštátne ustanovenia nebránia uvedenému právu poľovníkov a športových strelcov, členské štáty môžu prijať ustanovenia, ktoré sú prísnejšie než ustanovenia smernice 91/477, a teda nie sú povinné vydávať európsky zbrojný pas držiteľom iných zbraní.

Snímka 99

C-470/12 Pohotovost' (II) (OS Svidník)

- možnosť združení na ochranu spotrebiteľov byť vedľajším účastníkom v exekučných súdnych konaniach
- smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach
- § 37 ods. 1 a 3 Exekučného poriadku
- Smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má v spojení s čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa neprípúšťa vedľajšie účastníctvo združení na ochranu spotrebiteľov na podporu spotrebiteľa, proti ktorému sa vedie exekučné konanie na základe právoplatného rozhodcovského rozsudku.

Snímka 100

C-460/12 SKP (II) (KS Prešov)

- povinnosť *ex officio* prihliadnúť na premlčanie pri plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. poučiť spotrebiteľa o možnosti odvolať sa na tento inštitút; smernica 93/13/EHS
- súd sa na premlčanie pýtal, lebo kvôli uplynutému času nevedel vyhodnotiť, či podmienky v zmluve sú nekalé
- uznesenie zo 7. 2. 2014 o výmaze veci z registra (späťvzatie vnútroštátneho návrhu)

Snímka 101

- argumenty SR: ak je podmienka nekalá – nesmie byť záväzná, kroky podľa smernice 93/13
- ak nie je podmienka nekalá, neaplikuje sa smernica 93/13, preto nemožno cez ňu vykladať povinnosti týkajúce sa inštitútu premlčania

Snímka 102

C-496/12 Spoločenstvo vlastníkov bytov MYJAVA (KS Prešov)

- ochrana spoločenstva ako spotrebiteľa
- správnosť limitovania úhrady finančného rozdielu pri zistení vadnosti vodomeru odo dňa posledného odpočtu meradla uskutočneného pred podaním žiadosti
- uznesenie z 25. 6. 2013 o výmaze veci z registra (späťvzatie vnútroštátneho návrhu)

Snímka 103

- smernica 85/374/EHS o zodpovednosti za chybné výrobky
- smernica 1999/44/ES o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar
- problém so subsumovaním skutkového stavu pod obe smernice; rovnaký názor mala aj EK

Snímka 104

C-34/13 *Kušionová* (KS Prešov)

- odborné ako konanie C-482/12 *Macinský a Macinská*
- súlad výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby s právom EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa
- súlad príslušného zákonného ustanovenia s právom EÚ - § 151j ods. 1 OZ
- smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach a 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách

Snímka 105

- smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že jej neodporuje vnútroštátna právna úprava umožňujúca vymôcť pohľadávku založenú na zmluvných podmienkach, ktoré sú prípadne nekalé, mimosúdnym výkonom záložného práva na nehnuteľný majetok, ktorý spotrebiteľ poskytol ako zabezpečenie pohľadávky, pokiaľ predmetná právna úprava prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nestážuje ochranu práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva táto smernica, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu.
- stačí, ak spotrebiteľ má možnosť obrátiť sa na súd a získať efektívnu súdnu ochranu

Snímka 106

C-153/13 *Pohotovosť (III)* (OS Bardejov)

- takmer zhodné s vecou *Pohotovosť II*
- možnosť združení na ochranu spotrebiteľov byť vedľajším účastníkom v exekučných súdnych konaniach; smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach
- SD: Súdny dvor Európskej únie zjavne nie je príslušný odpovedať na prejudiciálne otázky – časová nepríslušnosť, zmluva, o ktorú išlo, bola uzavretá v roku 2002

Snímka 107

C-459/13 *Široká* (NS SR)

- súlad povinného očkovania, osobitne u detí, s právom EÚ
- otázky iba na výklad Charty alebo primárneho práva
- SD: Súdny dvor Európskej únie zjavne nie je príslušný odpovedať na položené otázky.
- b. 20: SD už vylúčil svoju právomoc, keď je zjavné, že ustanovenie práva EÚ, predložené SD na výklad, sa nemôže na vec uplatniť

Snímka 108

- b. 24: pokiaľ právna situácia nespadá do pôsobnosti práva EÚ, SD nemá právomoc o nej rozhodnúť a prípadne uvádzané ustanovenia Charty nemôžu samy osebe túto právomoc založiť
- b. 25: Vnútroštátne rozhodnutie neobsahuje nijakú konkrétnu skutočnosť umožňujúcu sa domnievať, že predmet vnútroštátneho konania týkajúci sa očkovania maloletých detí proti niektorým ochoreniam sa týka výkladu alebo uplatnenia iných pravidiel práva EÚ, než sú pravidlá nachádzajúce sa v Charte, s tým dôsledkom, že spor vo vnútroštátnom konaní nepatrí medzi situácie, v ktorých sa vykonáva právo EÚ v zmysle čl. 51 ods. 1 Charty.

Snímka 109

C-558/13 *CD Consulting* (KS Prešov)

- možnosti súdu *ex officio* preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky v konaní o plnenie z indosovanej zmenky v spotrebiteľskej veci potom, čo rozhodcovský rozsudok nemohol byť vykonaný v exekúcii
- konanie podľa nariadenia o drobných sporoch, nie o zmenkovom platobnom rozkaze
- smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach a smernica 87/102/EHS o spotrebiteľských úveroch

Snímka 110

- uznesenie zo 4. 6. 2014 o výmaze veci z registra (spätvzatie vnútroštátneho návrhu)

Snímka 111

C-328/14 *CD Consulting (II)* (KS Prešov)

- otázka identická s otázkou v konaní C-558/13 *CD Consulting* - možnosti súdu *ex officio* preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky v konaní o plnenie z indosovanej zmenky v spotrebiteľskej veci potom, čo rozhodcovský rozsudok nemohol byť vykonaný v exekúcii
- konanie podľa nariadenia o drobných sporoch, nie o zmenkovom platobnom rozkaze
- SR podala písomné vyjadrenie, konanie prebieha

Snímka 112

- presná formulácia otázky: Či sa má čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky, neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania *ex officio* preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla?

Snímka 113

C-372/14 *Provident Financial* (KS Prešov)

- ochrana spotrebiteľa – administratívny poplatok a odmena za zabezpečenie splátok úveru – nekalé praktiky, nekalé zmluvné podmienky, výpočet RPMN, posídlenie hlavného predmetu a ceny, uvedených v zmluve
- SR chystá písomné vyjadrenie
- presné znenie otázok:
 1. Či sa má smernica 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách vykladať tak, že sa za nekalú obchodnú praktiku považuje také správanie poskytovateľa spotrebiteľského úveru, ak predkladá zmluvné podmienky spotrebiteľovi tak, že vytvára formálne dojem o možnosti výberu doplnkovej služby o zabezpečení splátok úveru a v skutočnosti neprimerane vplyva na spotrebiteľa, aby doplnkovú službu prijal?

Snímka 114

2. Či sa má smernica o nekalých obchodných praktikách vykladať tak, že za nekalú obchodnú praktiku sa považuje konanie veriteľa, ak predkladá spotrebiteľovi zmluvné podmienky takým spôsobom, že spotrebiteľovi poskytne údaj o výške ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ktorej súčasťou nie sú náklady na doplnkovú službu?
3. Či sa má smernica o nekalých obchodných praktikách vykladať tak, že za nekalú obchodnú praktiku považuje konanie veriteľa, ak na trhu so spotrebiteľskými úvermi vyžaduje od spotrebiteľov podstatne vyššiu cenu za vedľajšiu službu ako sú skutočné náklady na takúto vedľajšiu službu a či sa tak neobchádza požiadavka transparentnosti skutočných celkových nákladov na spotrebiteľský úver, ak náklady na vedľajšiu službu nie sú súčasťou RPMN?
4. Či sa smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách má vykladať tak, že služba zabezpečenia splácania spotrebiteľského úveru, predmetom ktorej je hotovostné preberanie splátok úveru od spotrebiteľa, predstavuje hlavný predmet plnenia pri spotrebiteľskom úvere?

Snímka 115

5. Či sa má smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o spotrebiteľských úveroch vykladať tak, že do RPMN sa zahŕňa aj odmena za hotovostné preberanie splátok úveru alebo jej časť, ak odmena podstatne prevyšuje náklady nevyhnutné na túto vedľajšiu službu a či sa má čl. 14 tejto smernice vykladať tak, že ide o obchádzanie inštitútu RPMN, ak pri doplnkovej službe odmena podstatne prevyšuje náklady na doplnkovú službu a odmena sa nezahŕňa do RPMN?
6. Či sa má smernica Rady 93/13/EHS vykladať tak, že na naplnenie požiadavky transparentnosti vedľajšej služby, za ktorú sa platí administratívny poplatok, postačí, ak je jasná a zrozumiteľná cena tejto administratívnej služby (administratívny poplatok), aj keď predmet plnenia tejto administratívnej služby nie je určený?

Snímka 116

7. Či sa má čl. 4 ods. 1 a 2 smernice Rady 93/13/EHS vykladať tak, že samotná skutočnosť, že administratívny poplatok je zahrnutý do výpočtu RPMN bráni tomu, aby sa vykonala súdna kontrola takéhoto administratívneho poplatku na účely tejto smernice?
8. Či sa má smernica Rady 93/13/EHS vykladať tak, že samotná výška administratívneho poplatku na účely tejto smernice bráni súdnej kontrole?
9. Ak je odpoveď na otázku pod bodom 6. taká, že predmet administratívnej služby, za ktorú sa má platiť administratívny poplatok je dostatočne transparentný, či v takom prípade administrácia so všetkými možnými do úvahy prichádzajúcimi administratívnymi prácami a úkonmi predstavuje hlavný predmet spotrebiteľského úveru?
10. Či sa má čl. 4 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS vykladať tak, že na účely tejto smernice má relevanciu *inter alia* skutočnosť, že za poplatok za vedľajšiu službu dostáva spotrebiteľ plnenie, ktoré prevažne nie je v jeho záujme, ale v záujme veriteľa spotrebiteľského úveru?

Snímka 117

Ďakujem za pozornosť
